

Rzeźby awangardy

Przewodniczką po nich będzie Katarzyna Kobro i jej prace, które pokazane zostaną w kontekście twórczości takich współczesnych jej twórców, jak m.in. Naum Gabo, Alexander Calder, Barbara Hepworth, Antoine Pevsner, Jean Arp, Alexander Archipenko czy Julio Gonzales. Przede wszystkim postawimy pytanie o to, w jaki sposób artystki i artyści – eksperymentując z materialnością i plastycznością czasu, przestrzeni oraz dynamiki rytmów ludzkiego ciała – oddawali złożoność doświadczenia nowoczesności. Zobaczymy też czym charakteryzowały się ich poszukiwania nowych relacji pomiędzy abstrakcyjną formą a ruchem oraz jakie wizje relacji człowieka z otoczeniem proponowali.

Kobro twierdziła, że dynamizm naszej motoryki może być ujmowany poprzez rytm następujących po sobie momentów ruchu i przystanków rozgrywających się w przestrzeni i czasie. Rzeźba stanowiła dla niej model nowego harmonijnego porządku codziennego otoczenia, zestrojonego z optymalną psychofizyczną koordynacją działań człowieka. Konsekwencją miały być zracjonalizowane zachowania społeczne, których celową organizacją kierują – by użyć pojęcia zaproponowanego przez Kobro – „emocje planowości”. Artystka, obok Kompozycji przestrzennych, rzeźbiła również akty, do których pozowały bliskie jej kobiety lub ona sama. W dziełach ujmujących postać z delikatną i czułą schematycznością, możemy doszukiwać się również wpływów czasoprzestrzennych rytmów na samo ciało. Wystawa będzie więc łączyła te dwa zdawałoby się odrębne wątki jej twórczości, pokazując przepływy pomiędzy codziennymi rytмами ciała i jego otoczenia.

Podążając za ideami twórczyń i twórców pragnących przekroczyć utożsamienie rzeźby z bryłą i zamkniętą formą, wystawa będzie problematyzowała także kwestię ruchu odbiorców i odbiorczyń sztuki. Towarzyszyć jej będą performatywne oprowadzania zachęcające widzów do przyjrzenia się na nowo sposobom, w jaki angażują swoje ciało i zmysły w odbiór kompozycji wystawy oraz zgromadzonych na niej dzieł.

Publikacja towarzysząca wystawie będzie zawierała przedruki i zrewidowane tłumaczenia tekstów Katarzyny Kobro a także wybrane wypowiedzi innych rzeźbiarek i rzeźbiarzy (m.in. Barbary Hepworth, Georges Vantongerloo, Nauma Gabo) oraz kilka tekstów autorstwa współczesnych nam badaczek i badaczy, m.in. Caroli Giedion-Welcker, Rosalind Krauss, Yve-Alain Bois czy Megan Luke podejmujących problematykę awangardowej rzeźby i jej związku z przestrzenią, cielesnością i ruchem.

Artystki/artyści: Aleksandr Archipenko, Jean Arp, Alexander Calder, Naum Gabo, Alberto Giacometti, Julio González, Barbara Hepworth, Maria Jarema, Katarzyna Kobro, Henri Laurens, El Lissitzky, László Moholy-Nagy, Zdeněk Pešánek, Antoine Pevsner, Aleksandr Rodczenko, Teodor Roszak, Władysław Strzemiński, Mieczysław Szczuka, Władimir Tatlin, Georges Vantongerloo, Henryk Wiciński, Ossip Zadkine, August Zamoyski

KURATORKI

Małgorzata Jędrzejczyk, Katarzyna Słoboda

KOORDYNACJA

Przemek Purtak - koordynacja wystawy; Martyn Kramek - koordynacja wydawnictw

ARANŻACJA WYSTAWY

Karolina Fandrejewska

